Europeiska unionens officiella tidning

SV
L-serien

2025/172

29.1.2025

RÅDETS BESLUT (EU) 2025/172

av den 17 december 2024

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den specialiserade kommitté för energi som inrättats genom avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, vad gäller antagandet av en rekommendation avseende utarbetandet av tekniska förfaranden för en effektiv användning av elsammanlänkningar

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194.2 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Den 29 april 2021 antog rådet beslut (EU) 2021/689 ([1]) om ingående av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan ([2]) (*handels- och samarbetsavtalet*). Handels- och samarbetsavtalet trädde i kraft den 1 maj 2021.

(2) Genom artikel 8.1 l i handels- och samarbetsavtalet inrättas den specialiserade kommittén för energi (*den specialiserade kommittén*). Den specialiserade kommitténs behörighetsområden fastställs i artikel 8.4 i avtalet.

(3) Enligt artikel 8.4 c i handels- och samarbetsavtalet får den specialiserade kommittén anta beslut och rekommendationer i alla frågor för vilka det avtalet eller ett kompletterande avtal föreskriver det, eller för vilka partnerskapsrådet har delegerat befogenheter till den. Enligt artikel 10.2 i handels- och samarbetsavtalet ska en kommitté anta beslut och utfärda rekommendationer i ömsesidig överenskommelse.

(4) Vad gäller arrangemangen för handel med el mellan unionen och Förenade kungariket föreskrivs i artikel 312.1 i handels- och samarbetsavtalet att den specialiserade kommittén när det gäller kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning i dagen före-fasen som en prioriterad fråga ska vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 317 i det avtalet för att säkerställa att de systemansvariga för överföringssystem för el utarbetar arrangemang för att fastställa tekniska förfaranden i enlighet med bilaga 29 till det avtalet inom en specifik tidsram.

(5) I bilaga 29, del 1, punkt 1 i handels- och samarbetsavtalet föreskrivs särskilt att ett nytt förfarande för tilldelning av elsammanlänkningskapacitet inom tidsramen för dagen före-marknaden ska utarbetas. Det nya förfarandet ska baseras på konceptet *lös flerregionsvolymkoppling*.

(6) Den 10 juli 2023 lade de systemansvariga för överföringssystemen i unionen och Förenade kungariket fram en rapport som följde på rekommendation nr 1/2023 av den specialiserade kommittén av den 7 februari 2023 ([3]), i vilken kommittén begärde att de systemansvariga för överföringssystemen skulle ta itu med ett antal frågor om genomförandet av lös flerregionsvolymkoppling. Den rapporten kompletterades med ett informellt yttrande från Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) och tillsynsmyndigheterna i Förenade kungariket.

([1]) Rådets beslut (EU) 2021/689 av den 29 april 2021 om ingående, på unionens vägnar, av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (EUT L 149, 30.4.2021, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj).

([2]) EUT L 149, 30.4.2021, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

([3]) Rekommendation nr 1/2023 av den specialiserade kommittén för energi som inrättades genom artikel 8.1 l i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan av den 7 februari 2023 till varje part när det gäller deras begäran till systemansvariga för överföringssystem för el i syfte att utarbeta tekniska förfaranden för en effektiv användning av elsammanlänkningar (EUT L 61, 27.2.2023, s. 71).

(7) Med beaktande av slutsatserna i rapporten från de systemansvariga för överföringssystemen av den 10 juli 2023 och med stöd av det informella yttrandet från Acer och tillsynsmyndigheterna i Förenade kungariket är det lämpligt att den specialiserade kommittén rekommenderar ytterligare åtgärder till parterna.

(8) Den specialiserade kommittén ska anta en rekommendation om ytterligare åtgärder som ska vidtas, antingen vid ett kommande möte eller genom skriftligt förfarande, efter det att de inhemska förfarandena har slutförts av respektive part.

(9) Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den specialiserade kommittén bör fastställas, eftersom den specialiserade kommitténs rekommendationen på ett avgörande sätt kommer att kunna påverka innehållet i unionens regelverk eller sättet på vilket det ska genomföras, särskilt kommissionens förordning (EU) 2015/1222 ([4]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den specialiserade kommitté för energi som inrättats genom artikel 8.1 l i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, anges i det utkast till rekommendation av den kommittén som åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 17 december 2024.

På rådets vägnar

BÓKA J.

Ordförande

([4]) Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (EUT L 197, 25.7.2015, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj).

BILAGA

REKOMMENDATION nr …/2024 AV DEN SPECIALISERADE KOMMITTÉ FÖR ENERGI SOM INRÄTTATS GENOM ARTIKEL 8.1 l I AVTALET OM HANDEL OCH SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN, Å ENA SIDAN, OCH FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND, Å ANDRA SIDAN

av den …

till varje part vad gäller utarbetandet av tekniska förfaranden för en effektiv användning av elsammanlänkningar

DEN SPECIALISERADE KOMMITTÉN FÖR ENERGI HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan ([1]) (*handels- och samarbetsavtalet*), särskilt artiklarna 311.1, 311.2, 312.1, 312.2, 317.1, 317.2 och 317.3 samt bilaga 29 till det avtalet, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 8.4 a i handels- och samarbetsavtalet har den specialiserade kommittén för energi (*den specialiserade kommittén*) befogenhet att, inom sitt behörighetsområde, övervaka och granska genomförandet av handels- och samarbetsavtalet och säkerställa att detta fungerar korrekt. Enligt artikel 8.4 c har den befogenhet att anta beslut och rekommendationer i alla frågor för vilka handels- och samarbetsavtalet föreskriver det, eller för vilka partnerskapsrådet har delegerat sina befogenheter till den specialiserade kommittén i enlighet med artikel 7.4 f. Enligt artikel 329.3 i handels- och samarbetsavtalet ska den vid behov utfärda rekommendationer för att säkerställa ett effektivt genomförande av de kapitel i avdelning VIII som den ansvarar för.

(2) Enligt artikel 312.1 i handels- och samarbetsavtalet ska den specialiserade kommittén, som en prioriterad fråga, vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med artikel 317 för att säkerställa att de systemansvariga för överföringssystemen utarbetar arrangemang med tekniska förfaranden i enlighet med bilaga 29 inom en specifik tidsram.

(3) Den 7 februari 2023 antog den specialiserade kommittén rekommendation nr 1/2023 ([2]) enligt vilken varje part ska begära att deras respektive systemansvariga för överföringssystem tillhandahåller den ytterligare information som anges i bilaga II till den rekommendationen inom fem månader från dagen för begäran från vardera parten.

(4) De systemansvariga för överföringssystemen i Europeiska unionen (EU) och Förenade kungariket tillhandahöll denna ytterligare information till parterna som svar på deras respektive begäranden. I juli 2023 lämnade tillsynsmyndigheterna i EU respektive Förenade kungariket yttranden till parterna avseende den informationen. Den specialiserade kommittén välkomnade dessa viktiga bidrag till genomförandet av avdelning VIII i handels- och samarbetsavtalet vid sitt möte den 9 november 2023.

(5) De systemansvariga för överföringssystemen och tillsynsmyndigheterna i såväl EU som Förenade kungariket har identifierat betydande risker för marknadspåverkan kopplat till strategin med preliminär orderbok vid arrangemang för handel med el på dagen före-marknaden på grundval av konceptet med lös flerregionsvolymkoppling.

([1]) EUT L 149, 30.4.2021, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

([2]) Rekommendation nr 1/2023 av den specialiserade kommittén för energi som inrättades genom artikel 8.1 l i avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan av den 7 februari 2023 till varje part när det gäller deras begäran till systemansvariga för överföringssystem för el i syfte att utarbeta tekniska förfaranden för en effektiv användning av elsammanlänkningar (EUT L 61, 27.2.2023, s. 71).

(6) De systemansvariga för överföringssystemen och tillsynsmyndigheterna i såväl EU som Förenade kungariket har konstaterat att de möjliga fördelarna med en strategi med gemensam orderbok för lös flerregionsvolymkoppling kommer att vara beroende av att ett antal grundläggande utmaningar med utformningen får en lösning. Ytterligare specifikt arbete för att utveckla en robust utformning för lös flerregionsvolymkoppling inom ramen för en strategi med gemensam orderbok behövs därför innan något beslut om genomförande kan fattas. Denna utformning kommer att, tillsammans med andra krav, behöva säkerställa att EU:s och Förenade kungarikets respektive grossistmarknader för el är säkra och fungerar effektivt, samt hantera eventuella avvägningar mellan effektiviteten hos lös flerregionsvolymkoppling och att grossistmarknaderna för el i EU och Förenade kungariket är säkra och fungerar effektivt. Det kommer också att krävas grundliga samråd, bedömningar och testning av mekanismen innan något beslut om genomförande kan fattas. Dessutom noterade den specialiserade kommittén att utvecklingsarbetet för utformningen måste vara förenligt med det förfarande som anges i artiklarna 312.1, 312.2 och 317 i handels- och samarbetsavtalet och med de krav som anges i bilaga 29.

(7) Både 2021 års lönsamhetsanalys och 2023 års ytterligare information från de systemansvariga för överföringssystemen i EU och Förenade kungariket noterade att effektiviteten hos lös flerregionsvolymkoppling i betydande grad kommer att vara beroende av exaktheten hos prognosverktyget för angränsande elområden vad gäller nettoposition. Det behövs ytterligare specifikt arbete för att utveckla prognosverktyget och bekräfta att konceptet för det verktyget är giltigt innan något beslut om genomförande kan fattas. Den specialiserade kommittén noterade att EU:s och Förenade kungarikets systemansvariga för överföringssystem föreslagit en stegvis strategi vad gäller utvecklingen av prognosverktyget i sin rapport, och att man skulle börja med en inledande fas för utformning och validering av en prototyp.

(8) Både EU och Förenade kungariket har ambitiösa mål för att frigöra potentialen hos havsbaserad förnybar energi i Nordsjön för att ge förbättrad tillgång till energi till ett överkomligt pris och påskynda omställningen till klimatneutralitet. Enligt artikel 321 i handels- och samarbetsavtalet ska parterna samarbeta för att utveckla havsbaserad förnybar energi genom att utbyta bästa praxis och, när så är lämpligt, genom att underlätta utvecklingen av särskilda projekt. De systemansvariga för överföringssystemen i EU och Förenade kungariket slog i sin rapport fast att den framtida utvecklingen av havsbaserade hybridprojekt kommer att kräva arrangemang för handel med el som stöder effektiv prissättning och effektivt kapacitetsutnyttjande. Den specialiserade kommittén konstaterade att ytterligare behandling behövdes för att säkerställa att arrangemangen för handel med el mellan EU och Förenade kungariket stöder ambitionen att snabbt utveckla projekt för förnybar energi i Nordsjön.

(9) I 2021 års lönsamhetsanalys identifierades ett enda jämviktspris för Förenade kungariket inom tidsramen för dagen före-marknaden som ett antagande i alla utformningsalternativ för lös flerregionsvolymkoppling som beaktades. Förenade kungariket offentliggjorde i augusti 2023 sitt svar inom ramen för samrådet beträffande att åter koppla samman relevanta auktioner i Förenade kungariket för gränsöverskridande handel med EU inom tidsramen för dagen före-marknaden. Förenade kungarikets analys visade att majoriteten av de svarande stödde de förslag som angavs i samrådet. Sedan dess har Förenade kungariket samarbetat med den specialiserade kommittén och presenterat resultaten från samrådet.

(10) Mot bakgrund av de framsteg som de systemansvariga för överföringssystemen hittills har gjort och den ytterligare information som tillhandahölls som svar på bilaga II till rekommendation nr 1/2023 bör den specialiserade kommittén vända sig till parterna för att säkerställa att de systemansvariga för överföringssystemen påbörjar nästa arbetsfas. Det arbetet bör fokusera på att ta itu med de grundläggande utmaningar med utformningen som tidigare har identifierats för att uppfylla den specialiserade kommitténs skyldigheter enligt artikel 312.1 i handels- och samarbetsavtalet.

(11) Den specialiserade kommittén noterade att parterna förväntar sig en stegvis strategi vad gäller utvecklingen av de tekniska förfarandena för lös flerregionsvolymkoppling och att den börjar med en inledande konceptvalideringsfas. Mot bakgrund av resultaten i den rapport från de systemansvariga för överföringssystemen som lämnades in i juli 2023 behövs ytterligare analys, och dessa bör ingå i konceptvalideringsfasen. Den inledande konceptvalideringsfasen bör ge underlag för och stödja utvecklingen av en enda uppsättning utkast till tekniska förfaranden för lös flerregionsvolymkoppling i linje med artiklarna 312.1 och 317.2 i handels- och samarbetsavtalet.

(12) Eventuella beslut av den specialiserade kommittén vad gäller genomförande av tekniska förfaranden för en lösning beträffande lös flerregionsvolymkoppling inom ramen för en strategi med gemensam orderbok enligt artikel 317.4 i handels- och samarbetsavtalet bör stödjas av samråd med berörda parter, perioder med grundliga tester samt en uppdaterad lönsamhetsanalys.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den specialiserade kommittén medger att strategin med preliminär orderbok inte är ett genomförbart alternativ för att vidareutveckla en lösning för lös flerregionsvolymkoppling och rekommenderar att parterna överger denna strategi.

Artikel 2

Den specialiserade kommittén rekommenderar att varje part begär att deras respektive systemansvariga för överföringssystemen för el och, för unionen, det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (*Entso-e*), som underlättar arbetet för de systemansvariga för överföringssystemen i EU, gemensamt påbörjar en inledande konceptvalideringsfas innan den enda uppsättningen första utkast till tekniska förfaranden för lös flerregionsvolymkoppling tas fram i enlighet med bilaga 29 till handels- och samarbetsavtalet samt stödjande analys, med följande innehåll:

a) En optimal operativ tidsplan som kombinerar driften av lös flerregionsvolymkoppling, EU:s gemensamma dagen före-koppling och arrangemangen för Förenade kungarikets grossistmarknad för el inom ramen för en strategi med gemensam orderbok, inbegripet optimala validerings- och reservförfaranden. Den optimala operativa tidsplanen bör främja en stabil och effektiv användning av sammanlänkningar, och samtidigt minimera de risker som hotar en säker drift av EU:s och Förenade kungarikets grossistmarknader för el samt ta i beaktande den tänkbara marknadsutvecklingen fram till 2030–2035. De operativa risker som är kopplade till tidsplanen för både EU:s gemensamma dagen före-koppling och Förenade kungarikets grossistmarknad för el bör bedömas och, så långt det är möjligt, kvantifieras. Ett antal alternativ för operativa tidsplaner bör ingå i den stödjande analysen, så att giltigheten hos en optimal tidsplan kan fastställas och bedömas.

b) Ett utkast till kravspecifikation för en prototyp för ett prognosverktyg för angränsande elområden vad gäller nettoposition som bör

   i) innefatta en utförlig beskrivning av följande:

      — Den metod (t.ex. statistisk och/eller deterministisk) som ska användas.

      — Specifika resultat som krävs från prognosverktyget.

      — Hur framtida marknadsutveckling, exempelvis framtida införande av nya elområden såväl på land som till havs kommer att integreras i prognosverktyget.

      — Hur resultaten från prognosverktyget kommer att användas i bredare processer för lös flerregionsvolymkoppling.

      — Eventuella andra viktiga krav som identifierats genom det arbete som anges i led a i denna artikel och i artikel 3.

   ii) åtföljas av följande:

      — Information om hur upphandlingen kommer att utfärdas och styras, inbegripet med beaktande av äganderätt och immateriella rättigheter.

      — En detaljerad redovisning av beräknad tidsplan och kostnader.

      — Eventuella relevanta frågor som rör de administrativa funktioner som krävs för att ta itu med inbördes beroenden mellan EU:s och Förenade kungarikets system i genomförandet av en lösning för lös flerregionsvolymkoppling.

Artikel 3

1. Den specialiserade kommittén rekommenderar att parterna begär att deras respektive systemansvariga för överföringssystemen för el och, för unionen, Entso-e, som underlättar arbetet för de systemansvariga för överföringssystemen i EU, utarbetar en gemensam rapport till den specialiserade kommittén där de undersöker eventuella hinder för tillhandahållande av gemensamma projekt till havs och hybridprojekt till havs som skulle kunna uppstå till följd av befintliga handelsarrangemang eller lös flerregionsvolymkoppling samt eventuella specifika ändringar som behöver göras i befintliga handelsarrangemang eller specifika krav för utformningen av lös flerregionsvolymkoppling som krävs för att få till stånd en effektiv handel med el som stöder tillhandahållandet av gemensamma projekt till havs och hybridprojekt till havs.

2. I den gemensamma rapporten från de systemansvariga för överföringssystemen bör

a) det undersökas vilken påverkan såväl befintliga handelsarrangemang som en lösning med lös flerregionsvolymkoppling får på gemensamma projekt och hybridprojekt på medellång sikt (fram till 2030–2035), med särskilt fokus på följande:

   i) Tillämpningsområdet för handelsvillkoren och huruvida och i så fall hur kapacitetstilldelningen kan påverkas.

   ii) Hur handelsarrangemangen skulle kunna fungera med olika marknadsutformning, i synnerhet havsbaserade elområden.

   iii) Huruvida affärsnyttan är tillräckligt klar för infrastrukturinvesteringar.

b) följande beaktas:

   i) Den utformning och omfattning som möjlig infrastruktur för förnybar energi till havs i Nordsjön kommer att ha på medellång sikt, inbegripet möjliga hybridelsammanlänkningar, energiöar, maskade offshorenät, och havsbaserade elektrolysanläggningar.

   ii) Möjliga prissättningsmekanismer.

   iii) Den kompletterande rollen för arrangemang för terminshandel och intradagshandel.

   iv) Påverkan på exaktheten i prognosverktyget för angränsande elområden.

   v) Eventuella specifika justeringar som kan komma att krävas i utformningen av dessa arrangemang, inom deras allmänna begränsningar, för att bidra till att hantera eventuella identifierade hinder och/eller krav i utvecklingen och driften av gemensamma projekt till havs och hybridprojekt till havs för att tillhandahålla effektiva handelsarrangemang.

Artikel 4

Utvecklingen av det arbete som rekommenderas i artiklarna 2 och 3 bör inbegripa regelbunden tillsyn och regelbundna bidrag från parterna. Här får även de systemansvariga för överföringssystemen involveras och samarbeta med intressenter på ett bredare plan, exempelvis lagstiftare, nominerade elmarknadsoperatörer eller elbörser och den akademiska världen.

Artikel 5

Den specialiserade kommittén rekommenderar att parterna samordnar kommunikationen med sina respektive systemansvariga för överföringssystemen för el och, för unionen, med Entso-e, som underlättar arbetet för de systemansvariga för överföringssystemen i EU, när det gäller artiklarna 2 och 3 och begär att de slutför det arbete som anges i dessa artiklar inom 11 månader från denna rekommendations antagande.

Artikel 6

Den specialiserade kommittén rekommenderar att parterna begär att deras respektive systemansvariga för överföringssystemen för el och, för unionen, Entso-e, som underlättar arbetet för de systemansvariga för överföringssystemen i EU, begär ett informellt yttrande från Förenade kungarikets nationella energitillsynsmyndigheter och Acer vad gäller det arbete som slutförts när det gäller artiklarna 2 och 3, som ska tillhandahållas inom en månad från det att den gemensamma rapporten från de systemansvariga för överföringssystemen har lämnats in.

Utfärdad i … den …

På den specialiserade kommittén för energis vägnar

Medordförandena